

njim se prodavaju občinska i privatna dobra radi poreznih ostatakali.¹ Na prigovor, da neimaju sredstva za uzdržavanje občinske uprave, navadju se, da imadu do 2000 ralih šumal, dočim imade občinu u Istri, koje ne posjedu niti stabala, pa ipak se same upravljaju. Gledo sposobnih ljudi, koji bi upravljali občinom, izjavljuj njihov zastupnik, da imade i tamo pismenih ljudi, a kad nebi ti zadovoljavali, uzele bi jih se od drugud, kada što čine skoro sve občine. Koliko vriede u nekoj občini pismeni i tobož učeni ljudi, vidi se najbolje u občini buzetskoj, gdje neima uz sve učenjaka (?) reda ni rada. Vrlo bješa umjesta opazka g. zastupniku, govorećeg o pismenih ljudi. Roče suime, da bi on radje povjerio svoje imanje — kad bi takovo imao — nepismenu čovjeku, koji bi s njim dobro upravljao, nego li i najučenijom profesoru, mukar svaučilišnomu, koji bi s istim zlo upravljao.

Hoceto li gospodo boljih razloga, temeljiti dokaz nego li su ovi? Ne, vam nije do dokazah, vi nemarite za činjenice, vam su dostatne i obsjene, da nešto, što vam ide u prilog, provedeta. Občinari onih 13 kraških solih uviditi će, koliko vam je stalo do pravodnosti; osvjeđaći će se o tom i ostalo pučanstvo Istra, koje bješa do sada svakojako zavarano.

Dokazi i razlaganja zastupnika g. Spinčića bješu bezuspješna. On se trudio u saboru badava, nu stalni smo, da će njegovo rieči nači u pučanstvu Istra odziva. Nadoći će vriome, a nadamo se, da nije daloko, da će i sljopi progledati, pa će nastati konac krvidam i nepravice, koja se nanaša hrvatskom narodu Istra. Predlog g. Spinčića i drugovah, da se odeli 13 kraških solih od občine buzetskoj bješa zabučen, a inače nije niti moglo biti, kod poznatog pravdoljubija naših susjedah.

Talijanaši u Dalmaciji i Istri.

Pod ovim naslovom donaša dalmatinski Narodni Listi vrlo zanimljiv članak s kojim se podupruo slazemo i kojim jasno predočuje težnje Talijanah Istru i Dalmaciju. Da uviđe naši čitatelji, kako sude o naših susjedih Istri i Izvan naše pokrajine, donašamo spomenuti članak bez ikakve promjene. Taj glas:

nežnja, a mogli bi ga bili rado svojim zetom nazvali. Ali nije on ludi! Više putih kad bi ga mišli slatice, da se ozeni, rekao bi sam sobom: „Pa da se za ovu prostačnu ženim? to neće.“ Ščavā ostaje Ščavā, pa ja da takvu ženim? Dosta da sam se s njihovim imenom ozemlju, netreba, da ja svoje blage sad s kojom poteljim i zaključio, nežentiti se. A bješa već i prilično star; nositi na ledju preko 40 godina, nije šala. Dakle punktum: Nane se neće ženiti.

U Anta Pravdica bješa kći Marica, neću ju opisivati, kako je to običan, te ju prispođavati sa angeli, vilamili i tomu sličnim, već čemu sgojnu istinu kazati: Marica bješa pametna i lepa. Nije daleko ni čudo, što je o lepe Maricu zapelo oko Mata Kosića, sina njihovog kuma Filipa. Oni se rado gladali, a niti roditelji nebjiju protivni. Filip, Matin otac, bješa još jedan, koji se je donekle kreće čuvao, premda bi i njenu kradak zavrtil u nju zavrtil.

Marica bila je nekog dana kupila koca. Sjaj Nane staneju oštroti motriti; oko mu se neobično nu bijoj zaustavi. Marica, višeđ da ju on čudno motri, prečvri se i dobly konce, odréka kući. Nane osta zapanjen i zamisljen.

„Hm, hm, ova je ipak lepša nego li ostale ove li se dalo i ozelenit. Al kako to, da togu nisan do danas opazio? Nu ona mora moja biti. Tako je Nane umorao i već kula u zraku gradio, kako će sa lepon Maricom živjeti; ta on, nije niti najmanje dvojio, da bi njega, najbegotljegu u selu, koja mogla odbiti. Znao je, da ga Pravdici, nježlu otac, najleže negleda, ali si je mislio: zaprovim li mu kcer, tad me odprtim rukama dočekati.

(Nastavlja se.)

Tko pomnivo prati rovarenja naših talijanaša u Dalmaciji, bit će se rijetko kuka oni od nekoliko vremena postojano odlukuju i saveza pleti sa svojimi sumljencima u Trstu i Istri.

Nelma kod nas pitanja, ma koli neznačna, a da ga Talijanski dalmatinski nepreses, izključena svakovratično pogardani i izmijenjotinami u Tršćansku i Istarske novine; kao što opet nelma zločina, nezakonja, laži i klevete proti Hrvatom Istra, a da nenadju svih vlasopisjena glasilički talijanskih u Zadru i Splitu.

Lanjski izkazi u Kastvu i u Vrbnku, izborni nezakonitosti Ellusheggove, uvrede hrvatskim zastupnikom u Poreču, jetosnju luda i nosnosijsu saborska izjava zastupnika Amorosa, neključna osuda najvidjjenih rođodujih na otoku Istri, u jednu rječ, svda što je na zator i prugu Hrvata Istarskih, nalazi unizivje obrane i pohvale u „Difese“ i „Dalmatia“.

Narivno, u Istri i u Trstu neostaju pak ni male dužni svojih braća u Dalmaciji, to joj svakom prigodom znaju na užvert odvraćati milo u drago. Poredka „Istra“, „Tršćanski“ „Independent“, a do nekih i „nesavjeti“. „Ciladnac“, kad se radi o vitezstvu dalmatinskih talijanaša — nisu nego drugo izdanje, popravljeno i povećano grdešnjih „Difese“ i „Dalmate“. — Tu skoro u pitanju potvrđujući upravo u Dalmaciji — kada što uvježi bilo, u kojim prigodil kada se ima izlioni kod nas namisljena talijanština — spomenuti listovi slaganu se kao cjevi iste svirale. Ta svak znaće da E. Matković nije uzaključio uređnikom Tršćanskog „Independenta“, kada je bio uređnikom i u „Dalmati“ i „Zadarškom“ i „Avvoni“ i Splitkom.

Po svomu se dakle vidi, da je jedan ollj talljanskiem Istra i Dalmacija, i da se u ova zadnje doba navlaštio njihov rad ujedinjuje i popunjio.

Novi dokaz tomu imamo i ovih dana u snovanju političkog društva za Dalmaciju sa strane lukavog zakupnika, drna Bašamontu u Splitu. Tučko društvo već obstoji u Istri, i zadaje ihu udarac onoj hrvatskoj ženji. To vam je neka zadružnica, koju po strastvenom djelovanju na nekiču zauđena glasovito talijanskom manjicom (prostakške vrsti) u koliko se tido gneđenje i davljivanja narodnog čuvstva hrvatskoga. Nak većemponjeni dopisnik Iz Istra, u Slanci „Stanje Hrvata u Istri“ već je iznio doštočni, koji podkrlopjuje naše mnenje o tom političkom društvu Istarskom.

Takvo masijsko društvo sto čemo brzo i mi imati u Dalmaciji, jer je već dr. Bašamont u tu svrhu držao prvu skupštinu i nacrtao dočlana pravila, koja će bez sumnje biti odobrena, vredna prije nego pošanja za sakupljanje prinosah za Kadilčićev spomenik.

Kolike će ovim novim sredstvom raznordjavljivanja i talijanskog komešanja u Dalmaciji zadobiti državna misao — nije nam stalo razplitljivo. Glavnina nju je pozoriti Hrvate, da samo radi svoje potlačene narodnosti stoji na oprezu, i da u svojih vlastitih silah traže ustku novom talljanskom rovarenju, bilo u Istri ili u Dalmaciji.

No zaboravljimo u ostalom, da talljanska politička društva u ovih naših kraljevih nizu nego plod... politiku, koja neće još da prizori, da u Dalmaciji i Istra hrvatske zemlje, i da se ove zemlje imaju na tijedan 15 urab škole. Ručunajući sve lepe stvari, koje smo spomenuli i kojo treba djecu naučiti, to bi ostalo u trećem i četvrtom razradu po dve ili tri ure na tijedan za njemački jezik. Pak što će naučiti u to vreme? Čitati i pomaći stotinu besed. Onaj, koji ide kroz svrštu školu odmah među Njemcem (u tih je malo i njeđan) će me ovo koristiti, a tko bude još par godina doma, pozabiti će i ono, što je naučio.

Zato i je načelo svih učiteljeb i odgojiteljeb sveta: naučiti djecu i svojim jezikom leplo čitati i pišati, računati i drugo najpotrebitije stvari. Tko da nas dodje

med Talljane, talijanski i tako napravo.

Tako misli i sude svi, koji se razumeju u školu, koji croci svoj život razumljuju i promišljaju, što je najkoristnije za djecu u školi.

G. zemaljski školski nadzornik, koji nadzire i naši nadgledavaju sva škola u Primorju, pisao je junči u Poreč ovako: „Ondje gdje se djecu uči njemački jezik, stihu naupredju, jer nejmaju prilike, da duju viani govoriti onako, kada ne u školi učuju. Tako govoriti dočvjet, koji se u školu malo bolje razumije, nego kakav gospodin Jušterov.

Jos jedanput: skrbite bolje za djecu kako n. p. Brgejci, a drugim prepušte, da razumljuju, što je najkoristnije da nauče.

Željno očekujemo, da se otvor dečavski školi, jer ta nam je potrebna, kao očebu sunce.

I da si mi zdravo »Naša Sloga«.

—

nje ugledaju. Dabar je polazak i napredak takoziv u sv. Mateju, Rukarev i Klanj. Zaostno je, da upravo one županje, koje su pod Kastvom, nemaju previše za školu. Oni ljudi poznaju potrebu škole, žele da njim se djecu strogod nauče, ali sad treba čaci ponesti objed na rjeđu, sad mora dečeti pomoli, gdje bačne najšljaj, sad treba blago na pašu gnati ljudi. Sve rad takovih malenkostih ostavljuju djecu doma, a neće da razumiju, kako mora radi toga nauči zapinjati. Djeca dodu rado i bez knjige i bez pera u školu, jer njim otac, koji u nadjelu po 2 i 3 forintne lude potroši, kaže: „Ja nemam, neka ti meštar kupi.«

Očuvaj Bože, da bi se reklo, da su svl takovi, nu ima ih mnogo, a to su uprav oni, koji su kršćani pred nekoliko dana, neka njim se djecu uči i njemački. i talijanski, a makar i po arabski. Ovi i ovakvi vlijadi mlađe, da su još ona vremena, kad je sveti duh došao s neba na apostole, pak su oni u jedan mah sve jezik.

Svakomu čovjeku služi, da zna više jezik. Ali drugo je pitanje, može li se dečete naučiti u malo vremenu čitati tako, da razumje na priliku ono što mu pratika ili koladet govori, da mu se ne dogodi kako onomu iz Doldčen, koji je našao napisano u „Danist“: „Šta nebi svijud ovoga sveta naši. Može li se dijete naučiti pišati plismo, kako Bog zapovjedio, onda svakovrati potrebita računo i to sve u kratko vreme i uz nemaran polazak škole? Može li znati dečete ako nije marljivo, što je to zaken i tko ga stvara ili dela, da nekrivi oldinsko glavara zato, što nesmislije jedi vrvara, koja bi morao svaki znati, da nešta s glavom u torbi, kako su mnogi. Mnoge je takovih vrvar, u Rubeši, Jurčić i drugi neka se ugleđuju u Brgejce, neka kušu svoju djecu u školu svakih i neka djeci kupa, što je potrebilo, pak će se više naučiti, nego ako budu sumo ne razložno kršćani.

Regimo još koju o učenju tudjih jezik. Njemački nauči se dočvjet, kada je iđudim, gdje se njemački svaki dan govoriti i tako svaki drugi jezik. Uzimimo školu u Kastvu. Ondje sada djeca, jer jih je mnogo ldu samo jedunput na dan u školu. Neka su srakli dan i ure u školi, a mlađi dječi u tolko, to imaju na tijedan 15 urab škole. Ručunajući sve lepe stvari, koje smo spomenuli i kojo treba djecu naučiti, to bi ostalo u trećem i četvrtom razradu po dve ili tri ure na tijedan za njemački jezik. Pak što će naučiti u to vreme? Čitati i pomaći stotinu besed. Onaj, koji ide kroz svrštu školu odmah med Njemcem (u tih je malo i njeđan) će me ovo koristiti, a tko bude još par godina doma, pozabiti će i ono, što je naučio.

Zato i je načelo svih učiteljeb i odgojiteljeb sveta: naučiti djecu i svojim jezikom leplo čitati i pišati, računati i drugo najpotrebitije stvari. Tko da nas dodje med Talljane, talijanski i tako napravo.

Tako misli i sude svi, koji se razumeju u školu, koji croci svoj život razumljuju i promišljaju, što je najkoristnije za djecu u školi.

G. zemaljski školski nadzornik, koji nadzire i naši nadgledavaju sva škola u Primorju, pisao je junči u Poreč ovako: „Ondje gdje se djecu uči njemački jezik, stihu naupredju, jer nejmaju prilike, da duju viani govoriti onako, kada ne u školi učuju. Tako govoriti dočvjet, koji se u školu malo bolje razumije, nego kakav gospodin Jušterov.

Jos jedanput: skrbite bolje za djecu kako n. p. Brgejci, a drugim prepušte, da razumljuju, što je najkoristnije da nauče.

Željno očekujemo, da se otvor dečavski školi, jer ta nam je potrebna, kao očebu sunce.

I da si mi zdravo »Naša Sloga«.

—

drugoga dočekali su ruski carski supruzi sa mnogobrojnom svitom na kolodvoru.

O sastanku carevih naklapa se koješta, nu najvjerojatnije jest, da su se carevi dogovarali, kako bi se uzdržao europski mir, kako bi se razjasnilo i utvrdilo političko stanje na Balkanu, kako da se rješi egipatsko pitanje, a navlastio, kojim bi se sredstvi na put stalo revolucionarnim težnjama, koje se pojavljuju u Europi.

Uz careve vičali su i njihovi priji savjetnici t. j. ministri Bismarck, Kalnoky i Giers. Dne 16. t. m. razstali se carevi što srdačnije. U jutru u 6 sati odputovao je car Vilim, a sat kasnije Fran Josip, kojog su pratili do mjesta Šćakove ruski carski supruzi.

Kod otvarača Štajerskog sabora izjavio je zemaljski predsjednik grof Wurmbrand, da će uveick nepristrano postupati kod saborskih razpravah; da će biti jednak pravičan svim strankam; da je on nad strankama te, da no pozna prijateljih niti neprijateljih, već jedino zastupnika naroda. Kad će se govoriti ovako u našem saboru?

Češki sabor otvorio je zemaljski maršal knez Lobkovic u češkom i njemačkom jeziku. Kod nas, gdje su isti narodnostni razmjeri, izjavlja zem. podpredsjednik, da nepozna on niti njegov hrvatskog jezika, kojim govoriti većina pučanstva Istra, on dapače bježi se drugovi iz sabornice, kad se istim progovori. Liepo li nam prispoljimo u istoj državi?

U češkom će saboru predložiti vodja veloposjednika Clam Martinic zakonsku osnovu, polog koje bi se imalo uvesti u njemačke srednje škole češki, a u češke njemački jezik, kano obvezatan predmet. Mi se nebojimo, da će se uvesti u istarske hrvatske srednje škole talijanski jezik, jer zato da takovim učišćem.

Nekoje novine pišu, da će car Fran Josip na proljeće pohoditi Bosnu i Hercegovinu te u Sarajevu primiti srpskoga i rumunjskoga kralja te crnogorskoga i bugarskoga kneza. Austrijske vojničke novine javljaju, da će se ustrojiti još četiri bosanskohercegovačke kompanije, i to u Sarajevu, Banjaluci, Dolnjoj Tuzli i Mostaru.

Iz Madjarsko dolazi glas, da će zahtjevati ministar Tisza od sabora punovlast, da može rabiti izvanredne mjeru t. j. plenitni novine, pa isto saborne govore, a pisce abtuženih članakab staviti pred redoviti sud a ne pred porotu. Ovimi se mjerami ima začričiti svaka agitacija od strane Ne-madjarskih narodnosti u Ugarskoj, navlastito ona ugarskih Slavenan. Pa da nisu Madjari slobodouman narod?

Izbori za hrvatski sabor započeli su jučer a svršiti će preko sutra. Da bar ponešto shvate naši čitatelji izborni pokret u Hrvatskoj, navesti ćemo nekoje važnije podatke o sastavu hrvatskog sabora. Sabor je sastavljen od narodnih zastupnika i banskih pozvanih ili virilista. Ovi sastoje se biskupah, vel. županah i visokog plemstva. Ovi posljednji su skoro uveick uz svaku vladu. Hrvatska razdieljena je u 112 izbornih kotaral. Svaki od ovih bira po jednog zastupnika. Gradovi: Zagreb, Rieka, Varaždin i Osiek, biraju po više zastupnikah, i to prvi 3 a ostali po 2. Rieka, ta hrvatska odmetnica, ne šalje u hrvatski sabor svojih zastupnika.

Bira se posredno i neposredno. Koji biraju posredno, zavu se birati, a oni koji biraju neposredno, izbornici. Neposredno biraju gradovi: Zagreb,

DOPISI.

Kastav poljolicem septembra 1884. (Ricet o kastavskim školam). Srpskih mjeseca svršilo se sa ovu godinu i naša škola. Držali su se izpitni; na nekoj ih sam sam, a u drugih razgovarava sam sa se ljudima, koji znaju, što je škola.

Mi imamo pučku školu u Kastvu sa četiri učitelji i jednom učiteljicom. Ove godine bješu nezaboravni nadučitelj gosp. Štefan bolestan, te su na muzakoj školi samo tri učiteljske sile djelovale. Buduće godine utrano se dobiti još jednu učiteljicu, a sad je izpraznjeno i nadučiteljsko mjesto. Imademo nadalje škole sa učiteljicom i učiteljsicom u Kastvu i sv. Mateju, i naše Skiernevice postaće na jednom mjestu. U svoja krile primilo ono ovih danah tri najmoćnije okruženje glave.

Njog. Vel. car Fran Josip odputovao je dne 14. t. m. na večer u pratioj sa ministrom grofom Kalnokym i petrogradskim poslanikom, grofom Wolkensteinom u Skiernevico na sastanak carevih. Njemački car Vilim odputovao je istog dana na večer sa kancelarom Bismarkom i sa više generala. Obojica carevih prispejše u Skiernevico u ponedejjak. Jednoga i Brgujem svaka čast i Neka se i drugi u

Oseč, Bakar, Karlovac, Varaždin, Križevci, Senj, Koprivnica, Belovar, Požega, Sisak, Samobor, Krapina, Ivanic, Virovitica, Đakovo, Vukovar, i Ruma.

Stanovnici krajiških gradskih občina vrši izborni pravo samo neposredno. U svih ostalih kotarima bira se posredno i neposredno.

U hrvatskom obstoji danas tri političke stranke t. j. vladina ili vlađajuća, kojoj je nagodba među Hrvatskom i Mađarskom sveto pismo, prem istu Mađari danomice kralje; zatim je neodvisna narodna stranka, koja pristaje uz nagodbu sa Mađari i heče, da se ista popravi i popuni u prilog Hrvatskoj, i napokon stranka prava, koja nepriznaje to nagodbe već heče, da se Hrvatska s svojim kraljem pogodi, da bude neodvisna i samostalna, kao što je n. pr. Ugarska.

U prošlom saborskem zasjedanju brijahu zastupane pojedine stranke približno ovako: 70 vladinih, 18 neodvisnih, 17 stranki prava i Šaka divljaka, koji nepriznaju nijednoj strancu. U vladinoj stranci su tako zvani Srbi, koji će i nadalje uza nju ostati, dok bude imala šta davati.

Kod sadašnjih izborih boro se novlastito dve stranke: *vladinoci i stranka prava*. Neodvisnjaci i divljaci izazviće vrlo osakoceni. Koliko doznojemo iz današnjih zagrebačkih novina, izabrano je prva dva dana vladinih oko 25, neodvisnih 5 i stranke prava 17. Uslijed toga pojačale so jedina stranka prava, koja dobiva danomice u zemlji sve to više pristaša. U prva dana izbora zadobila je toliko zastupnika, koliko juh jo imala u prošlosaboru, a neima dvoje, da će broj njezinih poskoditi u sledećih dvih dnevnih izbora. U budućem čemu broju pobiže naznačiti razmjer stranaka u budućem hrvatskom saboru.

Franina i Jurina.

Fr. Si bia kada Jure va koj poganskog crikvi?

Jur. Bože moj, kako si na to priša?

Fr. Kako mi ca, to ni tvoj posao, nego reci, da il ne.

Jur. Bia sam bia, i to kod soldatih u nimeškem grazu u lutoranskoj crikvi.

Fr. U abrejskoj dakle sinagogi nisi bia?

Jur. Ne, zašto to pitas?

Fr. Cuja sam, da se u abrejskoj crikvi abreji smiju, razgovaraju i pogovaraju

kako i mi na placi

Jur. E, bit će tako moda od pajiza.

Fr. Ma u crikvi?

Jur. Hodi se hodi kade u nedilju Bogu pomolit u Sanvinci... u crikvu, pak se nećeš abrejom smijat.

Jur. A, a? tako je to?

Fr. Ma da se ga je popilo va Kastavčine ova zadnja tri meseca.

Jur. Ču edpolje su počeli šuperdijat neki ter neki zmutljivici?

Fr. Ča su da su, intianto s onem njim ni juje.

Jur. Po muke turske će ješ ki za to znati

Fr. Ča je pasalo s dobrem neće zlem.

Jur. Ma... bin li ta čas neć rekali; ki će pa platiti računi, ča misliš?

Fr. Ter de je sve plaćeno. Neč da su po

slala gospoda s Poreča i Pazinu v.

Reku neč na Volosko i ješ nekamo.

Pak ki ga nebti pil kada je s muhata?

Jur. Muči, muči češ benj znat jel s muhata?

Ala pla it, čes ga nebore ti i jas i kumpar Kinkela i si do vragu tegu.

Fr. Ca tu plati, ter nisan nijednega nis pitol?

Jur. Dobro je dobro, Češ videt, da te morat zarad tega nisi naš preko Ulki Kraljelom sada za niš vino i žito davat a na zimu turkinju duplo draže plačat sam da se oni naplate za ono če se je ovudu popilo.

Fr. Te eni platit mi nećemo mi.

Jur. A sramotilo ča neznaš da ako te jedan prst boli, da čuti celo telo.

Fr. Je tako je.

Različite vesti.

Uzprkos opetovanim molbam i pozivom još mnogi naši predbrojni zaostaju izplatom. Molimo i opet svakog prijatelja našeg lista, da ne kašni izpuniti svoju obvezu, da nebudemo prisiljeni zaustaviti list i pozvat svakoga po imenu na vršenje dužnosti.

Imenovanje. Njeg. Veličanstvo imenovalo je preč. g. Mihovil Debelak, kapelan kod Sv. Antona staroga, kanonik stolne crkve u Trstu. Cesitljivo. **Tršćanski Sokol** držao je dne 14. t. m. izvanrednu glavnu skupštinu u držvenim prostorijama. Članovih došlo je preko 80. Glavnu točku bijaše, izbor predsjedniku i dvojicu članovih odbora. Predsjednikom bijaše odobran tršćanski rodoljub g. Ivan Valenčić a u odbor gg. Ivan Buno te Ivan Lavrić. Bio nam je izbor na čast i diku našom dlonom.

Uzor-denuncijanti. U 142. broju porečke, baba nalazimo dva dopisa i to iz Buzeta i Lindara (?), koji su pisani i to podlo, i to denuncijantski, da se čovek, nepokorenca srca gnusni šta takova čitati. Cesitljivo gospod liberalcom (?) istre na njihovom liberalizmu (?). A la bi vas Bismarck skupo nadario.

Liberalna baba, hvata se za vladin kvalkul. Tršćanski "Adrija" opovrgava vlast, koja blju, da je g. Etiushegg premijerom iz Ljubljane u Puli na zahtjev ih po želji ljudi, koji ne stoje u savozu niti su "adrijani" a još manje su "babom". Viest tu preštampala je "baba", to ju halje na krilo "Slavenki novinami". O promešćenju duelo se što stotra napisati i mi bi to rado u nešimjemo, nu, za danas upozorujemo vredno "Jelatice", da se obratu na g. Elliusheggu, koji će ujim zaista istinu izvještati na tu će glasiti, da je bio ... Id. ita-

Što se "babi" htio to se "babi" snio. Porečku "baba" u poslednjem broju donosi vlast, koja blju, da je istinita, vrlo uznemirujuća (?!). Vidiće, da ništa ne može poticajte na nemir, izuzivanje, miješanje i podniranje nekoj zavedenjima u objetu kastavskog od strane obabincu putronih i emisarima, smisla si ona u svojem poremenjenom mozgu koja kakve lude i smršne nomere i Izgredje. U Bernauši n. pr. morali su Kastavolje žati (?) jer jih stanovništvo progajalo sve... skoro do Poreča! Baba draga, i ovu put, kuo i svaki da sad, nasamarlo te luto, tvoj sakriveni voloski dopisnik, komu bi se još moglo dogoditi, da će bježiti i bez muzike i bez svirala.

Stipendija. Početkom školske godine 1884-85. podišut će još isti Taronski stipendija od godišnjih 50 for. 50 uv. Pravo na ovu stipendiju imaju strossinski djeti, rodom u Istru.

Molitljivi imaju svoje molbo postati putem predpostavljenih gimnazijalnih ravnateljstava na občinsko glavarstvo u Pazinu do 15. oktobra 1884.

Parobrod „Abbazia“. U Trstu, u "Stabilimento tecnico triestino" doigradijući parobrod Abbazia, vlasništvo nekoliko trgovaca i brodogradilišta iz Istrice i hrvatskog Primorja. Parobrod tuj morao bi započeti plovitvu između Rieka, Volosko, Opatiye i Ika već početkom oktobra. Sretobolj.

Bratovščina hrvatskih ljudi u Istri. Na posljednjoj strani lista donosimo poziv k glavnoj skupštini bratovščine, koju će se obdržavati dne 6. oktobra u Kastvu. Preporučamo svim prijateljima bratovščine i u oboje naše svesti, da se dostave u dan večem broju rečenog dana u naš drevni Kastav.

Talijanska demonstracija. Nasu susjedi u Istri nepropuste skope, da pokuši koliko bitju i cene one svoje muževje, koji su radijili i rade u proti dinastičkom duhu. Nedavno umro je u Mljetcu talijanski episkop rodom iz Kopra Koprali, nemreš što je njihov pokojnik za životu pisao proti Austriji, bijedše mu valjda iz zahvalnosti u svojem gradiju nakon smrti prirediti crkvemu slavost. Sve bijaše uređeno, no carška vlast zbirala u zadnji hiptu protuaustrisku demonstraciju. Porečka "baba" slavljepočinku na uvodnom mjestu. Nešimmo lišti proti tomu, nu šudna nam je njezina ovojaka mijera. Šim mi spomenemo kojeg slavljog muža našeg roda, dobra državljana, čim počekamo na srodnost naše braće Stolaneh avstrijskih, već smo pansionirale, buntovnici, te odmah sazvile proti nam vlasti i oblasti. Eto babo, kako se na tebi i tvojih osvećuju tvoja kriva nauka

Naša mladež u biskupskom konviktu u Trstu. Ovih se danas započelo podučavati na srednjih školama u Trstu. Mlađici jur su u Trstu. Tako se sabralo i u biskupskom konviktu nešto preko 40 mladiča, većinom iz Istre. Ovi će polaziti njemačku gimnaziju.

Srpska konviktua je, da doskoči velikoj nestasnoj svećenstvu, da odgoji čestitih dušobrižniku za tršćansko-koparsku biskupiju. Prvi zahtjev svakog čovjeka, koj je javna ma u kojoj službi djelovati, jest znanje i poznajanje jezika puška, među kojim mu je život. Trsat četvrtinom našeg svećenstva sudjeleno je živili medju hrvatskim i slovenskim puškom. Opravданa je dake želja, da se u tom razmjeru odgoji i buduće dušobrižnici.

Naša mladež u konviktu nije na putu, da si to pro svojstvo pribavi t. j. naši mladići nemogu uz najbolju volju naučiti materinski jezik. Većina njih dolazi iz nizih razreda gimnazije rječke ili pažinske. Tu su jedva počeli poznavati tajne materinskog jezika. Boravak u Trstu, zahopljiv je i ono malo slovinice, jer o prakšnom znanju nemože biti ni govor, što su u prvih razredih naučili. Nu gimnaziji se uči slovenski jezik, da uzmognu zadovoljiti svom učvštenom zvanju. Dogoditi će se ono, što vidjamo kod naših starijih svećenika, da se mornari naime uvek izpričavaju, što nisu imali segda naučiti materinski jezik. Do toga nesmisli dođi. To moraju zaprijetiti, oni, koji su zvani, da upravljaju biskupskom konviktom. Ovi će odgovarati Bogu i narodu za onu mladež, koju njim je povjerena. Uzimo se da, da će slavna uprava konvikta preduvratiti sve nemilos posledice, koje bi morale nastati radi neupodobnjene odgoje naših mladiča. Molimo ih, upravu, da se pobrine na vreme, kako bi hrvatski mladići u konviktu i u materinskom jeziku podučavani bili, da se još usposobilo za buduće zvanje.

Riedka svećanost. Dne 10. t. m. sastali se u tršćanskoj stolnoj crkvi svećenici, koji su u istoj g. 1853. t. j. prije 31 godinu redjeni. Slučajno bijaše ih tršćanski u sjemeništu, isti bijaše ujedno redjanici, isti su i ovu svećanost proslavili. Evo njihova imena: Bastian Ivan, vjeroučitelj u Trstu, Bartalan M., profesor Trstu, Bokaté Jakov, kurat u Koštabonu, Buzzi Sigismund, vojni kapelan, Grublja Ivan, župnik u sv. Križu, Koren Stefan, umirovljeni župnik u Podgorju, Mozelj Karlo, umir. voj. pom. kapelan, Orbić Fran, župnik u Žrnulju, Sterk Andre, knjoulik župnik u Trstu, Supljana Mate, župnik u Bernu, Svet Ivan, kapelan u Klancu, Tuler Tomu, župnik u Rojanu, Teran Fran, župe upravitelj u Ankljanu.

Dvojica od spomenutih radi hlesti nepristupljiva svećanosti. Ova započe u 8 sati sa oficijelj. i sv. misom za pokojne biskupa t. j. Legata, koji ju je redio i Dobrić, koji njim bijaše ravnateljem. Mislo je preč. g. Andrej Sterk uz austreljcu gg. Orliću i Supljinu. Nakon ove sv. mise, bijaše misa zahvalnica, pjevana po g. Grublju, uz asistenciju gg. Bastiana I. i Taleru. Istodobno služili su sv. misu sv. ostali drugovi na pokrajnjih žrtvenicah. Nakon sv. misa bi odpevan: "Tebi Boga hvalome.

U 11 sati poklonili su svećari prevjši biskupu, koji bijaše radi hlesti zapriječen doći k svećanosti.

Po podne istog dana sastane se u biskupskom konviktu na hrvatski objed, pri kojem su ponovili staro pobratinstvo sjećajući se onih krasnih godina, koje su u najlepšoj dobi života zajednički sproveli. Prijatelji zadadoše s čvrstom vjerom, sačuvati i nadaljiti ravnateljstvo i u miloj usponu, na razstanku pak dovkidneše sl. "do ridova kod poteseteljnicu", što ujim neka Previšnji poteli!

Pomorske vesti. Kretnje austro-ugarskih brodova u tunozemstvu.

Dodataj u:

Trsat 9. rujna. Bolivar, Kozulik iz Kavale, 13. rujna. Olga, Radonić iz Kardulja, Vila, Stanos iz N. Jorka, Agostino, C. Premuda iz N. Jorka. — Buenos Ayres 25. srpnja. Supla, Vidulje iz Sharpnesa. — Kardiff 27. kolovoza. Kardiff, Haggla iz Pensakole. — Sunderland 10. rujna. Kaiser Rudolf, Giovannelli iz Penzance, — Cettia 2. rujna. Pandre, Rumeni iz Rete, 5. rujna. Zviedrija. Mimble, Dobrovic iz Gotenburga. — Carigraf 1. rujna. Tempe, Peronović iz Odesse, 29. kolovoz. Marietta, D. Gamulin iz Patrana, Adamo, Karstelj iz Odesse, Cosmo, g. Peršić iz Pireja, 1. rujna. Prima Donna, Valjalo iz Batuma, Marino, Veličić iz Batuma. — Eleganto 1. rujna. Aquilon, Silvanović iz Cagliari. — Newgard 4. rujna. Amalia, D. Skatčić iz Bajonne. — Filadelfija 26. kolovoz. Sunone, Capponi iz Genuje. — New-York

30. kolovoz. Mirković iz Genove. 2. rujna. Mati Ani, Blelović iz Bona. — Zante 23. rujna. Figlia Pensione, Nikotić iz Trsta. — Bartlett 8. rujna. Belth, Jantje iz Cetne. — Barcelonu 6. rujna. Noe, Gabella iz Berdiševske. — Brunswijk 26. kolovoz. Lucia B. Matanović iz Liverpoola. 2. rujna. Mašarska Villa, Stori iz Montevidea. — Plymouth 7. rujna. Gimia, Campaci iz Hawra. — Edvige, Simunčić iz Orana. — Falmouth 7. rujna. Carmela, Pollé iz B. Ayres. — Marsilia 8. rujna. Trino, Vidulje iz Salefiske. — Sophie, Vukasović iz Belgrad. — Unite a-Pitre. 11. Gloria, Premuda iz Helensforša. Unite a-parenta, Suhor Nikolajev. Ararat, Gherzija iz Vyborga. — Calais 17. rujna. Teo, Maccari iz Trsta. — Glasgow. — Waterford 8. rujna. Imp. Franc. Giuseppe E. Premuda iz Baltimora.

Odjedrili:

Trsat 10. rujna. Petka, Račić iz Patrana. — Riska Conta Geza Szapary, Sodilj iz Cotte. — Renzo, Vlašić uz Hartlepool. — Rossari 12. srpnja. Soltoro, Cesano za B. Ayres. — Kardiff 6. Ovagliero, Gladilj za Montevideo. — Bentisti Star, Pučić za Ferdinand Po. — N. Jorka 2. rujna. Undine, Kobavčić za Rang-Kok. — Zante 1. rujna. Figlia Penelope, Niketik za Prudano. — Genova 7. rujna. Elena D. Klađević za Zante. — Marsilia 7. rujna. Zia Cattorina, Pezelj za B. Ayres. — Skutarska 1. rujna. Euphemia, Premuda za Marsilju. — Boston 1. rujna. America, Valentini za Smitne. — Porto-Sald 23. kolovoz. Zebra, Suttori za Trpolj. — Bagni 6. rujna. Maria D. Negovčić za Falmouth. — Trojednik, Murcochino Arzew. — Carrigrada 30. kolovoz. Marietta D. Gamulin za Glasgow. — 51. kolovoz. Adalmo, Karstelj za Marsilju. 1. rujna. Cosmo G. Peršić za Brailu. — Prima Donna, Veličić za Trst. — Marino, Veličić za Trieste. — Algira 1. rujna. Anna, Bussanić za N. J. zu.

Lutrijski brojevi

dne 19. septembra:

Trst	70	25	39	71	45
Lince	61	81	60	60	43
Buda	13	67	18	93	76

od 17. septembra:

Prag	38	61	48	20	27
Lavov	49	76	40	50	57
Hermannstadt	44	25	59	90	15

TRGOVACKE VIESTI.

Kava Rio for.	48.—	do	for.	64.—
* Santos "	52.—	"	"	58.—
* Ceylon "	89.—	"	"	—
* Portorico "	—	"	"	—
* Moko "	—	"	"	—
Cukar tučen	10.25	"	"	24.50
Uje za julje	40.—	"	"	42.—
* dalmatinsko	43.—	"	"	—
* talijansko fino	70.—	"	"	86.—
Riža talijanska	18.—	"	"	20.—
Papar	85.—	"	"	86.—
Bakafar	22.—	"	"	10.50
* Petrolj u barilah	9.50	"	"	10.50
* u samudicih	12.50	"	"	—
Mašt avnijaska	54.—	"	"	60.—
* engleska	55.—	"	"	56.—
Spanija	56.—	"	"	59.—
Mašlo	80.—	"	"	96.—
Loj	44.50	"	"	—
Narančo puljizko	8.25	"	"	8.75
Limuni puljizko	4.—	"	"	9.63
Rozeti	10.—	"	"	10.50
Mandole	70.—	"	"	—
Grožđje sultana	32.—	"	"	40.—
Smokva Calamata	18.—	"	"	—
Bršak	10.—	"	"	13.—
Leča	7.—	"	"	11.50
Vuna bosanska	100.—	"	"	115.—
* latarska	110.—	"	"	—
Kežo strojno	106.—	"	"	111.—
* volovsko surove	22.50	"	"	48.50
* janje 100 k. . . .	60.—	"	"	110.—
* 80.—	80.—	"	"	145.—
Ljepa	—	"	"	—
Sleno	—	"	"	1.80
Sjive bosanske	26.—	"	"	28.—
* hrvatske	26.—	"	"	28.—
Pšenica	9.45	"	"	10.—
Kukuruz vlažni	6.50	"	"	7.—
* banatski	8.50	"	"	7.50
Raz	7.52	"	"	—
Zob magijska	7.50	"	"	8.—
* hrvatska	7.50	"	"	8.—
* arbanaska	6.25	"	"	7.—

TRŠČANSKA BURZA

od dne 17. septembra:

Austrijska pap. renta for.	80.90	do	for.	80.90
Ugarska	88.90	"	"	90.—
Isla u zlatu 1%	92.60	"	"	92.70
5% ugat. renta	98.50	"	"	89.—
Dionice nar. banke	849.—	"		

